

VN/1241/2021

Yliopistosairaanhoitopiirit

kirjaamo@hus.fi; kirjaamo@kuh.fi; kirjaamo@ppshp.fi; kirjaamo@pshp.fi; kirjaamo@tyks.fi

Valtionavustuksen hakeminen Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen -ohjelman mukaisiin kehittämishankkeisiin erityisvastuualueella

Kuvaus haettavana olevasta valtionavustuksesta

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavana olevasta valtionavustuksesta Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen –ohjelmaan. Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla vuosina 2021–2023.

Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017) on tullut voimaan 1.1.2018. Asetuksen perusteella viiden yliopistollista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin on huolehdittava vaativan palliatiivisen ja saattohoidon tehtävistä ja niiden suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta alueellisesti. Valtionavustusta voivat hakea viittä yliopistollista sairaalaa ylläpitävät sairaanhoitopiirit. Erityisvastuualueen muut sairaanhoitopiirit ja kunnat voivat toimia hankkeessa osatoteuttajina.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut suosituksen ja ohjelman palliatiivisen hoidon palvelujen tuottamisesta ja laadun parantamisesta vuonna 2019. Sen tarkoitus on yhtenäistää käytäntöjä ja mahdollistaa saattohoito ja palliatiivinen hoito niitä tarvitseville potilaille riippumatta asuinpaikasta ja hoitavasta tahosta. Raportti on luettavissa osoitteessa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4126-7>.

Valtion vuoden 2020 talousarvion momentille 33.03.63 Eräät erityishankkeet (*siirtomääräraha 3 v*) on varattu 1 658 000 euroa saattohoidon ja palliatiivisen hoidon vahvistamiseen. Lisäksi julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2021 ja 2022 on tarkoitukseen varattu määrärahaa yhteensä 4 000 000 euroa. Avustuksiin voidaan myöntää yhteensä enintään noin 5,6 miljoonaa euroa, jos eduskunta vahvistaa tarkoitukseen määrärahat.

Valtionavustuksen haku-aika 1.6.2021-16.7.2021 klo 16.15.

Haettavana olevan avustuksen käyttöaika on 2021-2023. Valtionavustuksen tarkempi käyttöaika määritellään päätöksessä. Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä.

Avustuksen tavoite

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan kehittämisohjelma, jolla turvataan suomalaisille ihmisarvoa kunnioittava saattohoito, palliatiivinen hoito ja kivun hoito. Visiona on, että Suomessa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti elämän loppuvaiheessa. Palliatiivinen hoito on ihmisoikeus, joka kuuluu yhdenvertaisesti kaikille.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suositukset palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä (*Suositus palliatiivisen hoidon palveluiden tuottamisesta ja laadun parantamisesta Suomessa STM 2019:68*). Suositus sisältää osaamis- ja laatukriteerit sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän eri tasoille. Valtionavustus kohdistetaan tässä raportissa kuvattujen toimenpidesuosituksen toteuttamiseen käytännössä.

Valtionavustushakemuksen tulee kohdistua yhteen tai useampaan seuraavista toimenpidekokonaisuuksista:

1) Kotisairaaloiminnan kehittäminen kunnissa.

Valtionavustus on tarkoitettu parantamaan erityistason palliatiivisen hoidon saatavuutta niin, että alueilla käynnistetään palliatiivisen kotisairaalan palveluja. Kotisairaalapalvelut edistävät hoidon yhdenvertaista saatavuutta. Kun kotisairaalaverkosto kattaa koko maakunnan, kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt saavat tuen palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon ja laadukas hoito on oikea-aikaisesti kaikkien asukkaiden saatavilla. Palliatiivisen hoidon saatavuutta parannetaan tuomalla palliatiivisen kotisairaalan palvelut kotiin ja asumispalveluyksiköihin kaikkien ulottuville sekä vahvistamalla yhteistyötä eri palveluntuottajien välillä. Kotisairaala tuo erityistason palliatiivisen hoidon ja saattohoidon palvelut tarvelähtöisesti sinne, missä potilas on.

2) Palliatiivisen hoidon keskusten perustaminen sairaanhoitopiireihin.

Keskukset tuottavat palliatiivisen hoidon vastaanottopalveluja ja konsultaatiotiimin palveluja sairaalan kaikkien erikoisalojen elämän loppuvaiheen potilaille. Keskukset koordinoivat palliatiivisen hoidon toimintaa ja huolehtivat siitä, että sairaanhoitopiirillä on palliatiivisen hoidon suunnitelma ja palveluketju. Avustuksella voidaan käynnistää päivytyksellisiä palliatiivisen hoidon palveluja.

3) Asumispalvelujen ja kotihoidon henkilökunnan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittäminen.

Valtionavustuksen tavoitteena on parantaa asumispalveluissa ja kotihoidossa henkilökunnan osaamista oirehoidossa ja palliatiivisessa hoidossa tarvittavissa vuorovaikutustaidoissa.

4) Lasten ja nuorten palliatiivisen hoidon kehittäminen.

Valtionavustuksen tarkoituksena on kehittää lasten ja nuorten palliatiivista hoitoa. Lasten ja nuorten palliatiivinen hoito on aina erityistason hoitoa, josta yliopistosairaaloiden lastenklinikoilla on vastuu. Valtionavustuksen tarkoituksena on myös kehittää lasten ja nuorten kotisairaalapalveluja yhdessä aikuispuolen toimijoiden kanssa ja ottaa huomioon koko perhe vielä lapsen kuolemankin jälkeen.

5) Digitaalisten palvelujen kehittäminen kotisairaalassa ja palliatiivisen hoidon vastaanotoilla.

Valtionavustuksen tarkoituksena on kehittää kotisairaalan ja palliatiivisen vastaanottoiminnan resurssien käyttöä säästäviä virtuaalisia vaihtoehtoja, kuten digitaalista yhteydenpitoa (seuranta ja konsultaatiot)

Valtionavustuksella voidaan kattaa esimerkiksi kehittämistoiminnasta aiheutuvia henkilöstökustannuksia, kouluttamisesta aiheutuvia kustannuksia ja digitaalisten työvälineiden kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia. Digitaalisten välineiden kehittämisen kustannukset voivat olla esimerkiksi digitaalisen välineen pilotoinnin ja koulutuksen asiantuntijatyöstä muodostuvia kustannuksia.

Hakumenettelyt

Hakulomake, hankkeen talousarviolomake, alustava projektisuunnitelma (max 20 s) sekä kuntasitoumuslomakkeet tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle viimeistään 16.7.2021 klo 16.15 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@stm.fi viitteellä VN/1241/2021.

Hakemukseen kuvataan liitteenä olevaa projektin talousarviolomaketta käyttäen haettavan valtionavustuksen suuruus sekä käyttösuunnitelma henkilötyövuosineen ja kustannuksineen sekä muu suunniteltu määrärahan käyttö. Hakemuksesta tulee ilmetä, mihin toimenpidekokonaisuuksiin haettu avustus kohdistuu.

Hakemuksiin toivotaan erityisvastuualueen muita sairaanhoitopiirejä ja kuntia hankkeen osatoteuttajiksi. Projektisuunnitelmasta tulee ilmetä, miten sairaanhoitopiiri huolehtii yhteistyöstä kehittämiseen osallistuvien sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden ja kuntien kanssa. Hakemuksesta tulee ilmetä, mitkä erityisvastuualueen muut sairaanhoitopiirit ja kunnat ovat sitoutuneet mukaan hankkeeseen.

Valtionavustuksia myönnettäessä sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja valtion talousarviota 2021 (33.03.63) ja valtioneuvoston asetusta erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170582>, <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210008>).

Valtionavustuspäätökset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain ja asetuksen mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Hakemusten arvioinnissa otetaan huomioon:

- millaisia konkreettisia toimia aiotaan tehdä ERVA-alueen palliativisen hoidon saatavuuden parantamiseksi.
- mitä tavoitteita valtionavustuksella halutaan saavuttaa
- miten valtionavustuksella rahoitettava kehittämissyö kytkeytyy jo olemassa olevaan toimintaan

STM tekee päätökset kesän 2021 aikana. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Lisätietoja:

Ylilääkäri Tuula Kiesseppä, s-posti tuula.kieseppa@stm.fi p. 0503305628